

Referat fra ledermøte mars 2023

Sted: Park Inn by Radisson Oslo Airport

Dato: 10.03.2023 - 11.03.2023

Oppmøte

Tilhører	Navn	Deltatt
Sentralstyret	Ole-Marius Minde Johnsen	X
Sentralstyret	Aina Nybakke	X
Sentralstyret	Haakon Steen	X
Sentralstyret	Karl Olaf Sundfør	Til 15.30 lørdag
Sentralstyret	Nooshin Zaery	Til 15.00 lørdag
Sentralstyret	Mille Plassgård Falstad	Til 13.30 lørdag
Sentralstyret	Andreas Lund	Meldt forfall
Sentralstyret - ansattes representant	Håvard Tønnesen	X
Sentralstyret - ansattes representant	Ida Halvorsen Engelstad	Til 11.30 fredag
Sentralstyret (vara)	Frode Wærøy	X
Sentralstyret (vara)	Tariq Eide	X
Sentralstyret (vara)	Abdurrehman Kahn	X
Sentralstyret (vara)	Anders Øyan	X
Mental Helse Agder	Jorunn Gjersdal	Til 15.30 lørdag
Mental Helse Agder	Thore Smith	Til 15.30 lørdag
Mental Helse Innlandet	Synnøve Kjølgaard	X
Mental Helse Innlandet	Ellen Strande	Meldt forfall
Mental Helse Møre og Romsdal	Irene Sundholm	X
Mental Helse Møre og Romsdal	Anna Margrethe Drægebø Moe	Til 13.00 lørdag
Mental Helse Nordland	Vibeke Karlsen	X
Mental Helse Nordland	Ruth Pedersen	X
Mental Helse Oslo	Torleif Støylen	X
Mental Helse Oslo	Amanda Jansen	X
Mental Helse Rogaland	Martha Guldbrandsen	Til 15.30 lørdag
Mental Helse Rogaland	Bergit Rød Sandanger	Til 15.30 lørdag
Mental Helse Troms og Finnmark	Torhild Ackermann	X
Mental Helse Troms og Finnmark	Stine Valjord-Hofsøy	Ikke møtt

Mental Helse Trøndelag	Anna-Elise Opheim	Meldt forfall
Mental Helse Trøndelag	Aud Irene Hepsø	Til 14.30 lørdag
Mental Helse Vestfold og Telemark	Ellen Bente Holtungen	X
Mental Helse Vestfold og Telemark	Gustav Løvenhjelm	X
Mental Helse Vestland	Cecilie Udberg-Helle	Fredag
Mental Helse Vestland	Tor-Johnny Agledal	X
Mental Helse Viken	Lene Marie Brobakken	Til 11.30 lørdag
Mental Helse Viken	Espen Gundersen	Til 11.30 lørdag
Observatør – Mental Helse Innlandet	Trond Martinsen	X
Æresmedlem	Helga Skåden	Fredag
Kontrollutvalget	Ingrid Løseth	Fredag
Kontrollutvalget	Else-Berit Helle	Fredag
Generalsekretær	Linda Berg-Heggelund	X
Daglig leder, Hjelpetelefonen	Aslaug T. Dale	X
Spesialrådgiver /sekretær	Siri Bråtane	X
Kommunikasjonssjef	Kristin Bergersen	X
Fagsjef	Jon Fabritius	X
Organisasjonsrådgiver	Sølvi Hagen	Fredag
Organisasjonsrådgiver	Aina Kaupang	Fredag
Organisasjonsrådgiver	Jonas Ørnes Andersen	Fredag
Organisasjonsrådgiver	Erik Fransson	Fredag
Administrasjonssekretær	Kjersti Storhaug	Fredag
Medlemsservice	Andreas Myrstad	Fredag

Saksnummer: 1/23	Sak: Godkjenning av innkalling og dagsorden
Innledning ved Ole-Marius Minde Johnsen	
Landsleder Ole Marius Minde Johnsen ønsket velkommen, og det ble foretatt navneopprop og deltagerne presenterte seg selv. Ny fagsjef Jon Fabritius presenterte seg selv.	
Tor Johnny Agledal og Amanda innstilles som referatunderskrivere.	

Vedtak:

Innkalling og dagsorden godkjennes. Tor Johnny Agledal og Amanda Jansen velges til referatunderskrivere

Saksnummer: 02/23	Sak: Protokoller
Innledning ved Ole-Marius Minde Johnsen	
Følgende protokoller legges frem for ledermøtet til orientering:	
<ul style="list-style-type: none"> • Protokoll fra sentralstyremøte 10/22 • Protokoll fra sentralstyremøte 11/22 • Protokoll fra sentralstyremøte 12/22 • Protokoll fra sentralstyremøte 13/22 • Protokoll fra sentralstyremøte 14/22 • Protokoll fra sentralstyremøte 1/23 • Protokoll fra sentralstyremøte 2/23 • Referat fra ledermøtet i september 2022 • Protokoll fra landsmøtet 2022 • Kontrollutvalgets rapport legges frem muntlig på møtet 	

Kommentarer/innsjutt fra ledermøtet:

Generell kommentar til saken Protokoller:

- Protokollene kommer litt stykkevis og delt. Er det noen grunn til det?

Generalsekretær redegjør: Protokollene skal legges ut når alle har signert elektronisk. Kan noen ganger ta litt tid før alle har signert. Administrasjonen etterstreber å legge ut protokollene så fort de er ferdig signert.

Protokoll fra styremøte 10/22

Sak 97/22 – samarbeidsavtale med MHU,- hva ligger i intensjonsavtalen med MHU?

Generalsekretær redegjør: Det er en intensjonsavtale som sier at der organisasjonene ser at det er naturlig å samarbeide kan man gjøre det. Den stadfester også at man skal ha et årlig møte på ledernivå.

Protokoll fra styremøte 2/23

Sak 16/23 – Operasjonalisering av strategien:

I saken står det at det er viktig at sentralstyret og administrasjonen er «omforent» - betyr det at det har vært noe man har vært uenige om?

De omfattende styringsdokumentene som ble vedtatt på landsmøtet fordrer at det gjøres noen prioriteringer, spesielt med tanke på den økonomiske situasjonen. Ordlyden kan forstås som om det har vært noe uenighet.

Landsleder redegjør: Det har ikke vært noen uenigheter, og det er ikke det som har vært intensjonen i saksfremlegget. Snarere tvert imot så er opplevelsen at strategien binder oss sammen.

Sak 13/23 – Sinn og Samfunn: mange opplever å ikke få Sinn og Samfunn i postkassa.

Generalsekretær:

Det kan ha noe med leverandørene å gjøre. Vi byttet leverandør for 2-3 år siden, og vi har opplevd en del utfordringer etter det. Administrasjonen sjekker opp igjen.

Ledermøtet tar protokoller fra sentralstyret og referat ledermøtet til orientering

Kontrollutvalgets rapport

Ingrid Løseth, leder i kontrollutvalget la frem kontrollutvalgets rapport.

Saksnummer: 03/23	Tema: Økonomi
Innledning ved Ole-Marius Minde Johnsen	
<p>Utfordringer / realiteter / prioriteringer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Samfunnssituasjon • Driftsmessige konsekvenser: lønns- og prisvekst • Politiske signaler og mangel på politiske signaler • Forventer lavere tilskudd • Andre organisasjoner har måttet ta grep,- det må vi også • Drift og tiltak ved utgangen av pandemien – bevisste satsing som medførte høy omsetning • Følge strategien – prioritere og reflektere enhver tids gjeldende ressurser • Endring til det bedre • Gripe muligheter – samarbeid • Tydelige vedtak med konsekvenser • I forkant, - planlegge for ulike scenarier <p>Vi er ikke alene om å være usikker på årets tildeling. Det første vi får svar på er tilskuddet til Svartjenestene (medio mars). Sammen med mange andre tiltak fra mange andre organisasjoner ble svartjenestene tatt ut av statsbudsjettet i 2023, og finansieringen er nå basert på årlige søknader. Det medfører at vi er veldig spent på utfallet av årets tildeling.</p> <p>Vi får svar på driftstilskuddet fra Helsedirektoratet medio april. Det er også gjort endringer i denne tilskuddsordningen, om enn ikke så omfattende som for Svartjenestene. Fokuset på effektmål og resultatmål av organisasjonens arbeid med brukermedvirkning er styrket.</p> <p>Det er utfordrende å få svar på tilskudd så sent i regnskapsåret. Hvis man får mindre tilskudd enn tidligere år og må ta ned utgiftene, tar det tid når man har ansatte. Det betyr at det er vanskelig å ta inn store besparelser i tilskuddsåret fordi man har forpliktelser det kan ta noe tid å avvikle.</p>	

Informasjon fra Generalsekretær: Det er tatt store grep for å forberede kostnadsreduksjon, spesielt på svartjenestene. Har ikke forlenget kontrakten til ca 40 ansatte som har gått på midlertidige kontrakter. Hvis tilskuddet ligger på nivå med 2022 så må vi spare inn ytterligere, i og med at vi må ta høyde for lønnsoppgjøret.

En del av tilskuddet som har falt bort er korona-midler og de får vi uansett ikke tilbake, men det tar likevel tid å nedbemanne.

Uten forvarsel ble Verdensdagen kuttet med 2 mill. Dette bidrar til at vi er usikre på hva som vil skje med våre andre tilskudd.

Det forrige sentralstyre gjorde et vedtak angående tilskudd til sentrale kurs i fylkeslagene. Dette var et midlertidig tiltak frem til landsmøtet 2022. Dette er nå avviklet.

Landsmøtet gjorde også et vedtak om å øke potten til velferdsmidler. Sentralstyret har sett på om det må stilles noen større krav til lagene ved tildeling. Kan hende de i større grad skal behovsprøves. Vi skal følge landsmøtets vedtak, men ber om at fylkeslagene har et bevisst forhold til ressursbruk.

Sentralstyret har gjort noen prioriteringer vedrørende blant annet Arendasluka og nedskalering av ressursbruken knyttet til dette.

Sentralstyret vil kun ha ett fysisk møte til i år, og det er møtet i juni når man skal besøke svartjenestene.

Sentralstyret har også gjort vedtak på at konferansen skal avholdes annet hvert år, i år hvor ikke det er landsmøte.

Kommentarer/innspill fra ledermøtet:

- At det gjøres endringer i hvordan man får tilskuddene er for så vidt greit nok, men at tilskuddene kommer så langt inn i driftsåret skaper store utfordringer både for lagene og sentralledet. Det må øves mye større press på offentlige myndigheter når det gjelder dette. Mental Helse har jobbet med dette i mange år, og det går riktig vei, men de er langt ifra i mål.
- Hvordan kan vi bli et kraftsentrum innen psykisk helse hvis dette er veien vi må gå? Det er rett og slett en frustrerende debatt, det er ikke dette vi ønsker.
- Fylkene har heller ikke så mye penger, og fylkene vet heller ikke hvordan vi skal søke.
- Sentralledet jobber selvfølgelig politisk med dette, men det er vanskelig å nå frem og det er kamp om midlene. Vi håper at det følger midler med den lovede opptrappingsplanen som skal komme i løpet av 2023.
- Ledermøtet på teams er ikke ønskelig, i alle fall ikke hver gang. Kan vi evt se på andre løsninger slik at det kun blir en overnatting? Det er en styrke i å møte hverandre.
- Flere av fylkeslagene melder om reduserte tilskudd.
- Brukermedvirkningsmøter i nord foregår mye på teams, det er blitt den nye hverdagen.
- Kan det være en mulighet for at fylkene kan samarbeide med andre organisasjoner om kurs som passer også for andre organisasjoner. I Møre og Romsdal har de hatt kurs i brukermedvirkning sammen med FFO, og delt på kostnadene.
- Kan vi ha mer desentraliserte dagskurs istedenfor å alltid ha kurs på hotell?
- Er vi for snille? Vi kan ikke bare spare og spare. Det snakkes om null-versjon – dette går feil vei.
- Kanskje vi må lage mer støy rundt oss selv når det gjelder den økonomiske situasjonen. Det som skjer rundt svartjenestene, er dramatisk. Når vi vet hvor viktig forebygging er, henger det ikke sammen at Mental Helse med tilhørende svartjenester svekkes gjennom tilskuddene.

- Veldig vanskelig debatt – viktig spørsmål om vi lager for lite støy. Vi har ingen fiender. Aller er opptatt av psykisk helse. Utviklinger går likevel feil vei. Dersom det ikke følger med finansiering i den nye opptrappingsplanen, har den ingen verdi. Da må vi lage støy.
- Støy er ikke nødvendigvis negativt, så lenge den inneholder positive løsningsforslag så kan støy være konstruktivt.
- Vi må styrke brukerrepresentanten våre slik at de kan trykke ordentlig på.
- Kanskje vi må øke fokuset på prosjektfinansiering knyttet til strategi og handlingsprogram?
- Ikke noe ønsket forslag, men kan det hende vi kan vurdere å stille med kun en representant i ledermøtene.

Landsleder oppsummerer: Vi er klar for å bruke stemmen og være den maktfaktoren vi er for å få frem alvoret. Det handler om liv og død, det handler om menneskeverd. Vi trenger å være den sterke og tydelige stemmen.

Sentralstyret tar med seg innspillene fra ledermøtet i den videre planleggingen av driften.

Saksnummer: 04/23	Honorar for brukermedvirkere
Innledning ved Haakon Steen	
<p>Bakgrunn for saken: Som følge av oppdragsgiveres varierende praksis for honorering og refusjon av reiseutgifter til brukerrepresentanter, ble det fremmet sak til landsmøtet 2022 om forholdet.</p> <p>Landsmøtet vedtok følgende: <i>For representanter fra Mental Helse, gjelder følgende ved oppdrag for eksterne aktører:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>I prinsippet mener Mental Helse at godtgjørelse og utgiftsdekning for brukermedvirkning, undervisning etc. betales av oppdragsgiver, og dette skal være avklart på forhånd.</i> • <i>Der hvor oppdragsgiver likevel ikke dekker reiseutgifter og møtegodtgjørelse, dekkes dette av sentralledet.</i> • <i>Størrelsen på honoraret avgjøres av styret i det nivået brukerrepresentanten representerer.</i> • <i>Størrelsen på honoraret bør reflektere oppdragets art, samt ta hensyn til lokale forhold og lagets økonomiske stilling.</i> • <i>Dette gjelder kun for oppdrag der man representerer organisasjonen i råd eller utvalg. I årsmeldingen skal det fremgå hvilke oppdrag som er honorert eksternt og hvilke som er honorert internt, og hva som er satsene</i> <p>Sentralstyret innstilling var at lokal og fylkeslag skulle dekke utgiftene til honorering og reiseutgifter. Landsmøtet stemte frem at sentralledet skal dekke kostandene.</p> <p>I tredje setning står det dog fortsatt at det er nivået hvor brukerrepresentanten representerer, som skal bestemme honorar. Rent praktisk tenker arbeidsgruppen at det mer hensiktsmessig at sentralledet setter en sats som er lik for alle.</p>	

Man kan stille spørsmål ved det juridiske i landsmøtevedtaket.

Sentralstyret foreslår følgende prinsipper for honorering fra sentralledet:

1. I prinsippet mener Mental Helse at godtgjørelse og utgiftsdekning for brukervedvirkning skal betales av oppdragsgiver, og det skal være avklart på forhånd.
2. Anbefalingen fra sentralledet er at lokal eller fylkeslag henvender seg til oppnevner av aktuelle utvalg, råd med mer, og spør om rutiner. Dersom det ikke er mulig å inngå avtale om refusjon av reiseutgifter og honorering, bør man vurdere å ikke stille med brukerrepresentant. Meld gjerne fra om slike tilfeller til sentralledet gjennom organisasjonsrådgiver.
3. Velger man å stille som brukerrepresentant, må oppdragsgiver begrunne hvorfor de ikke vil dekke honorar eller refusjon av reiseutgifter. Dette fordi brukervedvirkning er lovpålagt. Begrunnelsen må være skriftlig, og vedlegges kravet som sendes sentralledet.

Størrelsen på honoraret – forslag:

- Arbeidsgruppen foreslår at satsene for honorering følger landsmøtevedtak i sak 11-22, pkt.2, som sier følgende:
- *Sentralstyremøter, ledermøter og utvalg oppnevnt av sentralstyret, ledermøtet og landsmøtet godtgjøres med kr. 300,- pr time.*
- Fysiske og digitale møter honoreres etter samme satser.
- Tillitsvalgte kan få dekket tapt arbeidsfortjeneste ved brukerrepresentasjon. Det forutsetter faktura fra arbeidsgiver til Mental Helse. Tapt arbeidsfortjeneste begrenses oppad til statens salær.
- Honorar og godtgjørelse for tapt arbeidsfortjeneste kan ikke kombineres.
- Sentralstyret har mulighet til å innskrenke beløpet i landsmøteperioden, dersom honoraret ikke anses økonomisk forsvarlig for organisasjonen, eller dersom vervet forsømmes.

Med bakgrunn i landsmøtevedtak sak 11/22, pkt. 6, foreslås følgende retningslinjer for honorering og refusjon av reiseutgifter til representanter som oppnevnes av eksterne aktører.

1. I prinsippet mener Mental Helse at godtgjørelse og utgiftsdekning for brukervedvirkning skal betales av oppdragsgiver, og det skal være avklart på forhånd.
2. Anbefalingen fra sentralledet er at lokal eller fylkeslag henvender seg til oppnevner av aktuelle utvalg, råd med mer, og spør om rutiner. Dersom det ikke er mulig å inngå avtale om refusjon av reiseutgifter og honorering, bør man vurdere å ikke stille med brukerrepresentant. Meld gjerne fra om slike tilfeller til sentralledet gjennom organisasjonsrådgiver.
3. Velger man å stille som brukerrepresentant, må oppdragsgiver begrunne hvorfor de ikke vil dekke honorar eller refusjon av reiseutgifter. Dette fordi brukervedvirkning er lovpålagt. Begrunnelsen må være skriftlig, og vedlegges refusjonskravet som sendes sentralledet.

4. Størrelsen på honoraret settes for landsmøteperioden 2022-2024 til kr 300,- pr time. Honorering og refusjon av reiseutgifter gjelder kun for oppdrag der man representerer organisasjonen i råd eller utvalg. Reiser refunderes etter statens satser for rimeligste reisemåte.
5. Tillitsvalgte kan få dekket tapt arbeidsfortjeneste ved brukerrepresentasjon. Det forutsetter faktura fra arbeidsgiver til Mental Helse. Tapt arbeidsfortjeneste begrenses oppad til statens salær.
6. Honorar og godtgjørelse for tapt arbeidsfortjeneste kan ikke kombineres.
7. Det er kun lovpålagt brukermedvirkning på system og tjenestenivå som kommer inn under sentralleddets dekning av honorar og reiseutgifter til brukerrepresentanter.
8. Sentralstyret har mulighet til å innskrenke beløpet i landsmøteperioden, dersom honoraret ikke anses økonomisk forsvarlig for organisasjonen, eller dersom vervet forsømmes.

Kommentarer/innspill fra ledermøtet:

- Vet vi hvor mye dette vil kunne komme til å koste?
Nei det er ikke gjort noen kostnadsberegninger på det.
- Med bakgrunn i forrige sak så bør vi kanskje lage litt støy dersom det er noen oppdragsgivere som ikke honorerer brukerrepresentasjon?
- Kan vi være så tydelige at vi sier at vi ikke deltar i oppdrag dersom det ikke er honorert?
- Hvordan er det med FACT-team, er det et sted man kan søke refusjon fra sentralleddet hvis ikke vi får honorar? Svar fra Sundfør: FACT-team er en lovpålagt tjeneste og man kan ikke ha FACT-team uten brukerrepresentasjon så svare må være ja.
- Vi må tenke på omdømmet vårt hvis vi velger å ikke delta. I så fall bør vi være sikre på at vi får med oss alle brukerorganisasjonen på en slik linje.
- Hvis lovpålagt brukerrepresentasjon på systemnivå ikke er honorert, kan vi sende faktura til oppdragsgiver i etterkant?
- Mental Helse bør jobbe med dette inn i FFO.
- Det er viktig å korrigere den oppfatningen som er i ferd med å spre seg om at Mental Helse mottar tilskudd for å honorere brukerrepresentanter. Administrasjonen har sjekket med Helsedirektoratet, og de er tydelige på at driftstilskuddet sentralleddet mottar fra direktoratet kan brukes på opplæring, men ikke på å betale honorar og dekning av reiseutgifter.
- Ledermøtet er litt delt på om man skal anbefale å ikke delta i lovpålagte brukermedvirkning på systemnivå som ikke honorerer brukerrepresentasjon, eller om vi skal finne andre måter å synliggjøre denne utfordringen.

Ledermøtet anbefaler at sentralstyret tar med seg innspillene fra ledermøtet og utarbeidede et rammeverk knyttet til honorering for lovpålagt brukermedvirkning på systemnivå.

Vedlagt referatet er et eksempel fra Stord kommune på honorering av brukerrepresentanter. Dette kan benyttes som mal for andre kommuner.

Saksnummer: 05/23

Sak: Utvalg delegatordning

Innledning ved Ole-Marius Minde Johnsen

Bakgrunn:

På Mental Helses landsmøtet i november 2022 ble det vedtatt at sentralstyret skulle sette ned et utvalg som skal utrede konsekvensen av og fremme forslag til hvordan fylkeslagenes delegatordning til landsmøtet skal være og gjennomføres.

Som oppfølging av dette vedtok sentralstyret i sitt møte i januar 2023: *Sentralstyret vedtar at utvalget skal bestå av 5 personer. Sentralstyret oppnevner Andreas Lund og Ole-Marius Minde Johnsen som sentralstyrets representanter i utvalget.*

Administrasjonen utarbeider forslag til prosess og mandat i samarbeid med sentralstyrets representanter. Saken legges frem for ledermøtet i mars etter behandling i AU.

Forslag til prosess / fremdriftsplan:

Utvalget skal bestå av 5 representanter, 2 fra sentralstyret og 3 fra lagene. Fylkene fremmer forslag til kandidater på ledermøtet i mars. Sentralstyret foretar den endelige oppnevningen i sitt møte i april.

Sentralstyret ber fylkeslagene vurdere om dere har gode kandidater til utvalget. Dersom fylkene har aktuelle kandidater, kan de fremme og presentere disse på ledermøte 10.-11. mars.

Sentralstyret ber om at kandidater som foreslås minimum innehar følgende kompetanse:

- Variert og bred organisasjonserfaring, gjerne også fra andre organisasjoner enn Mental Helse
- Kunne benytte Teams som arbeidsverktøy, da møtene i all hovedsak vil foregå på Teams.

Det stilles en administrativ ressurs til disposisjon for utvalget.

Utvalget starter sitt arbeid i løpet av første halvår 2023, og utvalgets forslag sendes på høring i organisasjonen vår 2024. Endelig vedtak gjøres på landsmøte 2024.

Forslag til mandat:

Utvalget skal foreslå delegatordning / representasjon for fylkeslagene i Mental Helse til landsmøtene og ledermøtene. I den sammenheng skal utvalget vurdere den helhetlige fylkesorganiseringen i organisasjonen, da organisering av fylkeslag vil ha konsekvenser for representasjon.

Utvalget skal kartlegge og komme med forslag til hvordan man på best mulig måte kan ivareta medlemsdemokratiet med utgangspunkt i representasjon fra fylkene, herunder vurdere ulike demokratiske modeller. Utvalget kan innhente kunnskap fra andre organisasjoner hvis de finner det nødvendig.

Kommentarer/innsjutt fra ledermøtet:

Ledermøtet slutter seg til utvalgets mandat og fremdriftsplan, og foreslår følgende deltagere til utvalget:

Irene Sundholm, Anna Elise Opheim og Espen Gundersen.

Andre forslag kan fremmes innen 20. mars. Sentralstyret står for den endelige oppnevningen på møtet i april.

Saksnummer: 06/23	Sak: Åpen time
Innledning ved Ole-Marius Minde Johnsen	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Mental Helse Agder Foreslår at sentralstyret setter ned et utvalg som skal fremme forslag til nye vedtekter for organisasjonen basert på en bedriftsmodell. 2. Mental Helse Vestland <ul style="list-style-type: none"> - treffpunkt med landsleder - Brukerrepresentant, ressurser fra administrasjonen 3. Mental Helse Vestfold og Telemark Lavterskeltilbud Mental Helse 4. Mental Helse Viken <ul style="list-style-type: none"> - Kurs via KUPP – deltageragift - fullmakt ved årsmøte 	

Kommentarer/innspill fra ledermøtet:

1. Til sak 1:

- Mental Helse har et kontrollutvalg som skal følge med på alle leddene og som rapporterer årlig. Årsmelding og revisorgodkjent regnskap må være godkjent i forbindelse med søknader.
- Vi setter ned vedtektsutvalg i forbindelse med landsmøtet. Alle forslag til endringer i vedtektene må fremmes i forbindelse med denne prosessen.
- Ledermøtet får ikke orientering om økonomisk status lenger slik man gjorde før når det var landsstyret.
- AU vil se på saken og komme med en tilbakemelding til Agder og ledermøtet.

2. Til sak 2

Treffpunkt med landsleder / sentralstyret:

- Sentralstyret har diskutert hvordan vi kan sørge for mer kommunikasjon mellom sentralstyret og organisasjonen.
- Det foreslås at man har en prøveordning med et par teams-samlinger før sommeren. Lagene kan spille inn forslag til tema eller sentralstyret kan også på eget initiativ sette saker på dagsorden.
- Landsleder sørger for at vi prøver ut dette

Brukerrepresentant, ressurser fra administrasjonen?

Tilbakemelding fra administrasjonen: Det er et arbeid i gang i forhold til å lage gode systemer rundt registrering, rekruttering, opplæring og ivaretagelse av brukerrepresentanter. Det er flere grunner til det, bla med bakgrunn i Strategi 2023-2033, søknad til Helsedirektoratet, og diskusjonen tidligere i dette møtet.

- I tillegg til å jobbe med å lage gode systemer rundt dette så må vi være flinke til å bruke og støtte hverandre. Ta kontakt med andre brukerrepresentanter og også evt administrasjonen dersom man tenker at det kan være tema man kan få innspill på.

-Brukerforum kan være en fin arena for erfaringsutvikling. Den ligger der, klar og tilgjengelig. Vi hadde en kort gjennomgang av forumet lørdag morgen. Forumet er brukerne av forumet, og det er de som skaper innholdet. Man er avhengig av innhold for at forumet skal være nyttig.

3. Til sak 3

Lavterskeltilbud i regi av lokallag – I Vestfold og Telemark har de et lokallag som «driver» et kommunalt lavterskeltilbud om sommeren. Er dette greit? Kan koblingen mellom lokallag og kommunale tjenester bli for tett? Kan det bli sånn at Mental Helse drifter kommunale tilbud gratis for kommunene i røde dager i ferier?

Har også opplevd at folk har blitt møtt med at man ikke kan sitte i styret i lokallaget hvis ikke de bruker dagsenteret.

- Det siste beror på en misforståelse. Selvfølgelig er det ikke en forutsetning å sitte i styret i lokallaget at man er bruker av dagsenteret.
- Viktig å være tydelig på at Mental Helse ikke skal drifte på vegne av kommunen. Viktig å være tydelig på premissene. Det må være på Mental Helses premisser. Samarbeid er fint, men det er viktig med likeverdighet i samarbeidet.
- Mental Helse skal ikke inn å drifte istedenfor kommunen, men Mental Helse kan tilby et supplement til kommunens tilbud.
- Det er viktig (og kan være en utfordring når det er samlokalisert) å skille mellom hva som er kommunens tilbud og hva som er Mental Helse.
- I Sauda driver de en egen møteplass og det er noe annet når laget driver lavterskeltilbud på eget initiativ. Det er lokallaget som leier lokalet, drifter det og bestemmer innholdet i tilbudet. Kommunen er inne og bidrar to ganger i uka, men det har aldri vært tvil om at det er Mental Helses tilbud.

4. Til sak 4

- Kurs via KUPP – deltakeravgift: hva er praksis i andre fylkeslag?

Hva er vanlig deltakeravgift / egenandel?

- Over 1000 kr er ikke uvanlig egenandel, og lokallag med trang økonomi kan søke om å få dekket egenandel av fylkeslaget.
- Lokallag dekker reise selv, + 500 kr i egenandel på et gitt antall deltagere fra hvert lokallag. Deltager utover dette har en mye høyere egenandel.
- Har ofte vært behovsprøvd for lokallagene så vanskelig å gi en eksakt sum

- Fullmakt ved årsmøte?

Er det noen andre som praktiserer at man opererer med fullmakt på årsmøtene i lokallagene? Når organisasjonsrådgiverne får spørsmål om dette så har svaret vært at så lenge dette ikke er regulert i vedtektene så er ikke dette en mulighet i Mental Helse.

Dette bør spilles inn til vedtektsutvalget slik at man eventuelt får avklart / tydeliggjort dette i vedtektene.

Ledermøtet anbefaler sentralstyret å gjøre en tydeliggjøring av vedtekter og praksis frem til neste landsmøte.

Saksnummer: 07/23	Tema: Strategi 2023 - 2033
Innledning ved Ole-Marius Minde Johnsen og Linda Berg-Heggelund	
<p>Ledermøtet ble delt inn i grupper og fikk i oppgave å jobbe med oppgaver knyttet til delmål: Mental Helse skal bygge en trygg, inkluderende og åpen organisasjonskultur på alle nivåer i organisasjonen. Herunder spesielt: <i>Mental Helse skal øke samhandling og samarbeid på tvers i organisasjonen.</i></p> <p>Det skal jobbes med dette frem mot neste ledermøte. Da vil tema reises på nytt og vi skal se på hva man har gjort, hvordan det har gått og hva man har fått til.</p>	

Saksnummer: 08/23	Sak: Åpen time
Innledning ved Ole-Marius Minde Johnsen	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Agder: Konflikter i styret / uenigheter – valgkomiteen har en viktig rolle for å få med riktige og flinke folk i styrene. Vi må bruke ressursene på riktig måte, og ha fokus på det som gir vekst og mestring, og ikke på konflikter og uro. Da bygger vi ikke en god og sterk organisasjonskultur. Det må tas tak i på alle nivåer 2. Troms og Finnmark: lei meg for at den som fungerer som vår nestleder ikke fikk lov til å være med på ledermøtet, da hun ikke er valgt av årsmøtet. Det var en vond opplevelse for henne. Reagerer på måten dette ble håndtert på fra administrasjonens side. Mental Helse Troms og Finnmark ønsker at ledermøtet skal sende et signal om at tolkningen her har vært for streng. Intensjonen må være at leder og nestleder skal møte, selv om de ikke er valgt av årsmøtet. Troms og Finnmark foreslår følgende: <i>Ledermøtet gir råd til sentralstyret og administrasjonens om at vedtektenes § 11.2 skal tolkes dit hen at det er de som fungerer som leder / nestleder som skal delta på ledermøtet.</i> 3. Vestland: Valgkomitèarbeid er noe av det viktigste arbeidet som gjøres i organisasjonen. Prosessen med valgkomitèarbeidet opp mot landsmøtet i 2022 var ikke organisasjonen vår verdig. Vi er tjent med en åpen og ryddig prosess. 	

Innspill / kommentarer fra ledermøtet:

1. Agder – konflikter / uro:
Viktig å dele erfaringer, viktig å ha fokus på forebygging.

Hvis vi skal fokusere på konflikter hver gang vi møtes, er det ikke særlig oppløftende. Kanskje vi skal prøve å ha fokus på det positive?

2. Troms og Finnmark:

- Innlandet støtter innspillet fra Troms og Finnmark.
- Vestfold og Telemark støtter det ikke.
- Sentralstyret utøvde et slikt skjønn for noen år tilbake. Kontrollutvalget reagerte da på sentralstyrets avgjørelse.
- Vestland / Agder: Vedtektene er tydelige. Må skille vedtekter og følelser. Viktig å følge vedtektene, de er som de er av en grunn.
- Administrasjonen får støtte i at det kalles inn til ledermøtet i henhold til vedtektene. Det åpnes ikke for bruk av skjønn.

3. Valgkomitearbeid

Det kan være utfordrende å sitte i valgkomite, spesielt i lokallag hvor relasjonen og båndene ofte er tette. Det er viktig å holde en armlengdes avstand til de vervene det skal innstilles til.

Det kommer frem at det er mange forskjellige utfordringer knyttet til valgkomitéens arbeid.

Organisasjonsrådgiverne har hatt valgkomite som fokusområde i 2022 og vil fortsette å jobbe med dette fremover. Det innebærer både å kartlegge situasjonen og å gi valgkomiteene noen verktøy for å styrke dette arbeidet.

Signatur:

Tor Johnny Agledal

Amanda Jansen

Vedlegg:

1. Kontrollutvalgets rapport
2. Strategi for brukarmedverknad i Stord kommune

Rapport til Leiarmøte frå Kontrollutvalet

I følge retningsliner for Kontrollutvalet pkt. 8, vedteke av Landsmøtet, skal Kontrollutvalet rapportera til det fyrste leiarmøtet i året for arbeidet sitt det føregående år.

Me viser til rapport som vart lagt fram og godkjent på Landsmøtet.

Etter Landsmøtet har Kontrollutvalet hatt to møter. Fyrste møte var eit konstituerande møte der nestleiar vart peika ut. Else-Berit Helle vart vald til nestleiar i Kontrollutvalet.

Andre møtet i Kontrollutvalet etter Landsmøtet og det fyrste møtet i 2023 hadde som agenda:

1. Teiepliktskjema vart godkjent
2. Det vart lagt planar for arbeidet framover
3. Gjennomgang av protokoll frå Sentralstyremøte.

Kontrollutvalet vil framover leggja vekt på å gå gjennom dei nye retningsliner og dei vil leggja opp arbeidet sitt i høve desse.

Sagvåg 20.02.2023

Ingrid Løset John Arve Andresen Iver Kåre Mjelve Jarle Jæger Else-Berit Helle

Stord kommune

Strategi for brukarmedverknad planlegging og utvikling av teneste og tiltak i Stord kommune

Fagavdeling næring, miljø og kultur
08.07.2019

STRATEGI FOR BRUKARMEDVERKNAD I PLANLEGGING OG UTVIKLING AV TENESTER OG TILTAK I STORD KOMMUNE

Formål

Strategi for brukarmedverknad skal leggje til rette for brei og likeverdig samhandling mellom innbyggjarar og tenesteapparatet med mål om betre kvalitet på kommunale tenester/tilbod og at kommunen utviklar seg i tråd med innbyggjarane sine ønskjer og behov.

Forankring av strategien i kommunen sine styringsverktøy

Strategien blir integrert i kommunen sitt internkontrollsystem. Strategien skal følgjast opp i einingane sine handlingsplanar, og ev. økonomiske konsekvensar skal innarbeidast i budsjetta. Brukarmedverknad skal omtalast i årsmeldinga til kommunen.

Grunnleggande prinsipp for brukarmedverknad i Stord kommune:

- Brukarmedverknad er naudsynt for å sikre gode og likeverdige tenester til alle innbyggjarar
- Brukarane sin erfaringskompetanse er likeverdig med fagleg og administrativ kompetanse og er relevant på alle nivå i den kommunale verksemda
- Alle som deltar i kommunale prosessar skal ha mest mulig likeverdige tilhøve for deltaking
- Brukarane sine synspunkt skal vektleggjast ved utforming av tenestetilbodet og komme tydeleg fram i rapportering og saksframstillingar.
- Brukarmedverknad skal ivareta eit heilskapleg brukarperspektiv med særleg vekt på sårbare grupper
- Prosessar med brukarmedverknad skal alltid ha mål om betre kvalitet på tenester og /eller betre kvardag for brukargruppa.

Systematiske tiltak:

1. Brukarundersøkingar:

- Kommunen gjennomfører brukarundersøking for dei tenestene som er omfatta av verktøya til bedrekommune.no og utdanningsdirektoratet (barnehage og skule) minimum kvart 4. år (partalsår).
- Kommunen gjennomfører innbyggjarundersøking kvart 4. år (innbyggjarundersøking er retta mot alle innbyggjarar, og undersøker m.a. korleis innbyggjarane opplever lokalsamfunnet sitt). Innbyggjarundersøkinga inngår i rullering av oversiktsdokument for folkehelse, og blir gjennomført i forkant av kommunevalet.
- Skulane, barnehagane og NAV gjennomfører sine brukarundersøkingar årleg som før.
- Alle brukarundersøkingar skal leggjast til rette slik at flest mulig har høve til å delta. Utsette grupper skal ha særleg merksemd.
- Resultat frå undersøkingane blir gjort offentleg på kommunen/eininga si nettside, går som referatsak til ansvarleg politisk organ, og inngår i oversiktsdokument for folkehelse der det er relevant.
- Rådmannen har ansvar for å følgje opp resultat frå undersøkingane. Funn som peikar seg ut i særleg negativ eller positiv retning bør følgjast opp med meir djuptgåande undersøkingar tilpassa det aktuelle fokusområdet.

2. Brukarutval:

Følgjande representative utval er fast dialogpartner og høyringsinstans der det er relevant i utvikling av kommunale tenester:

Politiske utval	Oppfølging/kontakt	Merknad
Eldreråd	Fellestenester	Lovpålagt. Er etablert
Råd for funksjonshemma	Fellestenester	Lovpålagt. Er etablert
Ungdomsråd	Fagavdeling OUT	Er etablert
Kontaktutval for innvandrarak	Fagavdeling RHO	Er etablert
Andre kommunale utval		
Brukar/pårørandeutval RHO-feltet	Fagavdeling RHO	Nytt
Kommunalt foreldreutval skule	Fagavdeling OUT	Er etablert
Brukarutval barneverntenester	Fagavdeling OUT	Nytt
Barnerepresentant	Fagavdeling NMK	Er etablert
Utval i frivillig/privat sektor		
Foreldreutval barnehage (FUB)	Fagavdeling OUT	Er etablert
Idrettsråd	Fagavdeling NMK	Er etablert
Musikkråd	Fagavdeling NMK	Er etablert

Dei politiske utvala og barnerepresentanten sine retningsliner vil gjelda som før.

Retningsliner for andre kommunale utval/råd:

Utvala blir oppnemnt og får mandat av rådmannen. Dei vel sjølv leiar og nestleiar. Representantar til utvala skal rekrutterast frå lokale organisasjonar der desse finns, ev. veljast i opne samlingar/forum for aktuell innbyggjargruppe. Det skal leggjast vekt på mangfald m.o.t. alder, kjønn, kultur og anna, slik at utvalet i størst mulig grad representerer heile breidda innan si gruppe. Kommunen syt for sekretærtjenester. Utvalet lagar årlege møteplanar. I tillegg til kommunale brukarutval kan rådmannen etablere lokale brukarutval. Skule, kulturskule og barnehage har krav om lokale elev – og foreldreutval. Andre tenester etablerer utval etter behov.

Gjeld alle utval:

Utvala skal inviterast til å delta/ uttale seg i utviklingsprosjekt og saks-/planprosessar som er relevante.

Brukarbank – Rehabilitering, helse og omsorg:

Det vert etablert ei liste over representantar frå brukarorganisasjonar og andre som kan representere ulike brukargrupper. Organisasjonane har ansvar for å nemne opp personar til lista, og halde lista oppdatert. Viktig med brei representasjon utan at banken blir for stor.

3. Representativ medverknad i prosjekt og utviklingsarbeid:

Prosjekt og utviklingsarbeid som har konsekvensar for innbyggjarane skal leggje til rette for brukarmedverknad med likeverdig deltaking. Prosjektansvarleg har ansvar for oppnemning av brukarrepresentant(ar) etter følgjande retningsliner:

- Oppnemning av fleire brukarrepresentantar kan vurderast når det synes naudsynt for å ivareta breidde og likeverdig deltaking
- Representantane vert om mulig rekruttert frå utval/råd/organisasjonar eller brukarbank
- Representantane får informasjon om rammer og forventningar for oppdraget
- Representantane deltek frå starten av prosjekt-/utviklingsarbeidet

Prosjektleiar har ansvar for å legge til rette for likeverdig deltaking m.a. ved møtetidspunkt, lokale, språk, m.m.

Val av andre former for involvering kan skje dersom:

- Det er i samsvar med synet til målgruppa sitt representative utval

- Brukarrepresentasjon i prosjekt-/styringsgruppe er vanskeleg å løyse praktisk eller særleg ressurskrevjande
- Det ikkje lukkast å finne eigna personar som har høve til å delta i prosjekt-/styringsgruppe
- Som tillegg ved større utviklingsarbeid der det er tenleg med ulike former for medverknad for å sikre brei involvering

Andre former for involvering kan vere:

- Førespurnad om innspel til etablerte utval/forum/organisasjonar
- Etablering av ressursgruppe/utval/panel som gir råd og innspel til prosessen eller utfører oppgåver i tråd med særskilt mandat
- Opne møter/arrangement for dialog og innspel
- Open invitasjon til innspel gjennom media/nettside

Folkehelseforum

4. Forum for dialog

- Folkehelseforum: Kommunen arrangerer to folkehelseforum årleg. Foruma skal vere arena for medverknad, med vekt på dialog og deltaking. Både innbyggjarar og tilsette kan foreslå tema for foruma. Folkehelserådet har ansvar for organisering og gjennomføring. Det skal vere fritt tilgjenge og tilrettelagt for alle. Politisk og administrativ leing og ansvarlege for aktuelle tenesteområde skal vere representerte i foruma.
- Dialogmøte: Årleg møte mellom politisk komité og representantar frå brukarutval/bukarråd:
 Ansvarleg komité for rehabilitering, helse og omsorg: Brukarutval RHO og Kontaktutval for innvandrarar.
 Ansvarleg komité for oppvekst og kultur: Foreldreutval barnehage, kommunalt foreldreutval skule, brukarutval barnevern, musikkrådet og idrettsrådet.

Rådmannen har møte og talerett. Tema for dialog blir bestemt av administrasjonen i samråd med utvala.

- c. Samarbeidsmøte med idretten: 2 møte årleg mellom idrettsrådet, dei største idrettslaga, handballfestivalen og rådmannen
- d. Dialog og innspelsforum i samband med planarbeid: Det skal leggjast til rette for brei innbyggjarinvolvering i tråd med føresegner i gjeldande kommuneplan. Etablering av nettbasert verktøy for innbyggjardialog skal vurderast

5. Rutinar for oppfølging av innspel

Brukarutval skal ha klare kommunikasjonslinjer. Innspel frå brukarar skal handsamast på same måte som frå andre aktørar, og vere synlege i vidare saksgang. Det skal lagast system for å formidle og følge opp innspel som kjem utanom pågåande prosessar.

6. Opplæring

a. Opplæring tilsette:

Rådmannen har ansvar for at strategien vert gjort kjent i organisasjonen. Leiarar og prosjektleiarar skal ha oppdatert kunnskap om brukarmedverknad, og det skal leggjast til rette for deling av erfaring på tvers av einingane Det blir utarbeidd ei rettleiing til prosjektleiarar og sakshandsamarar.

Tilsette i skular og barnehagar har tilgang til verktøy som kan nyttast ved involvering av barn og unge.

b. Opplæring brukarrepresentantar:

Det vert arrangert ein årleg kurskveld for medlemmer av brukarutval, brukarråd og brukarbank.

Det vert utarbeidd eit informasjonsskriv til brukarrepresentantar i prosjektgrupper og liknande.

7. Godtgjersle

Brukarrepresentantar oppnemnt av kommunen til kommunale brukarutval (ikkje lokale) og kommunale prosjekt får tilbod om møtegodtgjersle, dekking av reisekostnader og tapt arbeidsforteneste i tråd med kommunen sitt Reglement for godtgjersle til folkevalde i Stord kommune: <https://www.stord.kommune.no/politiske-reglement.428217.nn.html>

Brukarrepresentantar har ikkje krav på yting når dei

- informerer om eigen brukarorganisasjon
- deltek på seminar/møter utanom det som ligg i oppdraget
- utøvar ordinært likemannsarbeid

Revidering av strategien

Strategien skal reviderast årleg.